

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΜΕΣΑ ΕΙΣ τὸ Πάνθεον τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς προεξέχουσα ἡ μορφή τοῦ Γεωργίου Γενναδίου, τοῦ διδασκάλου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος, ὅπως ἐγράφη περὶ αὐτοῦ, «ἐλέγκριζε τὴν νεαρὰν Ἑλλάδα».

Ὁ Γεννάδιος, ἀνήκων εἰς Ἑπειρωτικὴν οἰκογένειαν—πῶς ἐντίμου Ἑπειρώτου ἱερέως—ἐγεννήθη τῷ 1786 ἐν Σηλιμβρία τῆς Θράκης, ἐνθα οἱ Τούρκοι ἐλγαν ἐξόριστον τὸν πατέρα αὐτοῦ. Στερηθεὶς τοῦ πατρὸς τὸν εἰς ἡλικίαν τριῶν ἐτῶν, ἐπορεύσας εἰς πρῶτα γράμματα εἰς τὸ Βουκουρεστί καὶ κατόπιν εἰς τὴν Λειψίαν, ὅπου παρηκολούθησε κατ' ἀρχὰς μαθήματα ἱατρικῆς καὶ κατόπιν φιλολογίας.

Ἐπαγγέλθεν εἰς τὸ Βουκουρεστί ὡς διδάσκαλος—ἔκει σχολῆς καὶ κατόπιν—τῷ 1817—ἐδίδασκεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σχολὴν τῆς Ὀδησσοῦ. Ἡ σχολὴ αὕτη εἶχε τὴν τιμὴν καὶ δεξιὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ρώσου Αυτοκράτορος Ἀλέξανδρου, ὃ ὁποῖος ἔφθασε εἰς τὴν Ὀδησσὺν συνοδευόμενος ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ὑπουργῶν τοῦ Καλοδίστριαν.

Ἡ Καποδίστριας παρουσίασε προηγουμένως τὸν καθηγητὴν Γεννάδιον πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ὁ Γεννάδιος εἶπε τῷ Αυτοκράτορι ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ σχολὴ διεκδικεῖ πρωτεία ἐν τῇ Ὀρθόδοξῳ αυτοκρατορίᾳ, διότι ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ διδάσκεται ἡ γλῶσσα τοῦ Ἰεροῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀλέξανδρος συγκαταβέβηκε ἐκ τῶν λόγων
τούτων, ἐπεσκέψθη πρῶτα τὴν Ἑλληνικὴν
σχολὴν καὶ ἤθελξεν νὰ δάσκει τίτλων εὐγενείας
πρὸς τὸν Γεννάδιον. Ἀλλ' ὁ Γεννάδιος ἠρησθή
τοῦτο—ὅταν τοῦ τὸ ἀνεκοίνωσεν ὁ Καπούτστριας—
καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν:

—“Αν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀρχίσωμεν νὰ γινώ-
μεθα Βαρῶνοι, κίνδυνος εἶναι μὴ τινες ἀποβάλ-
λοντες τὸ Β ἄ ρ, μείνωσιν ὅ ν ο ι!

Ἐκ τῆς σχολῆς αὐτῆς ἀπεχώρησεν ὁ Γεννάδιος τῷ 1820, μετὰ πρόθεσιν νὰ μεταβῇ εἰς Δολιανὰ τῆς Ἡπείρου πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς μητρὸς του. Τὸν ἐκράτησαν ὅμως διερχόμενον ἐκ Βουκουρεστίου εἰς τὴν ἐκεῖ καὶ πάλιν Σχολήν.

Μετ' ὀλίγον ἐξεοράθη τὸ κίνημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη. Πλείστοι μαθηταὶ τῆς ἐν Ὁδησσῷ καὶ Βουκουρεστίῳ σχολῆς—ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὴν πατριωτικὴν διδασκαλίαν τοῦ Γενναίου—κατετάχθησαν εἰς τὸν ἱερὸν Λόγον.

Ἡθέλησε καὶ ὁ Γεννάδιος ἅ κατὰ ταχὴ ἐ-
κεῖ, ἀλλ' ὁ Ὑψηλάντης τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν
Τρανσυλβανίαν διὰ συλλογὴν ἐράνων καὶ στρα-
τολογίαν ἀνδρῶν.

Ἀποτυχόντος τοῦ κινήματος ἔκεινον ὁ Γεν.
νάδιος ἔμεινε ἐπ' ὀλίγον ἐν Γερμανίᾳ—καὶ πάλιν γαίον σπουδῶν—καὶ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1824
λαμβάνει τὴν ἀγούσαν πρὸς τὴν Πελοπόννησον.
Καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπαναστατῶν
τοῦ 1821.

Θέλει κατά την ώραν εκείνην να ιδρύσῃ σχολεῖον, ἀλλ' ἀποτυγχάνει. Συνοδεύει τὸν Φαβιέρον εἰς τὴν ἐκποστειάν τῆς Καρυστοῦ ὡς πολεμιστῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ πολεμικὴ αὐτῇ ἐπαχέισις ἀπέτυχεν ὡς γνώσται. Ἐρχεται ὁμως ἡ στιγμή, καθ' ἣν ὁ Γεννάδιος προέβηκε νὰ προσφέρει τὴν σπουδαίαν συμβολὴν τοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγώνος.

Εἶχε πέση τὸ Μεσολόγγι.

Ἡ Κυβέρνησις εὐρίσκειτο εἰς τὸ Ναύπλιον. Ἐφθασαν ἐκεῖ καὶ τὰ ὑπολειψιματα τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τοῦ Μεσολογγίου—ραξένδυτοι Σουλῶτες καὶ Ρουμελιῶτες—ἄνθρωποι μὲ καταβεβλημένον πλέον τὸ ῥηϊδικόν καὶ μὲ σύντροφον τὴν ἀνάγκην. Ἡ ἐθνικὴ ἀνάγκη ἐπέβαλλε νὰ ἀνασυγκροτηθῇ ὁ στρατός, ἀλλὰ ἡ ἐν Ναυπλίῳ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶχεν εἰς τὸ ταμεῖόν της

N.Y. Εθνικὸς Κιβωτὸς Ἀπριλίου 1930

węzłach

τὸ πᾶν 60 καὶ μόνον γροσίων!! Σημειώτεον ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στρατὸς ἐλυμαίνεται τὴν Πελοπόννησον.

Οἱ ἐν Ναυπλίῳ συγκεντρωθέντες ἦσαν ἀπλη-
πισμένοι, ὅποταν ἓνα προῦ μέσα εἰς τὴν κεντρι-
κὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως ἐμφανίζεται ὁ Γεννά-
διος καὶ σακαφαλώνει εἰς τὴν ρίζαν ἐνὸς πλα-
ταίου.

'Απ' ἐκεῖ ἀκούεται ἡ φωνή του:

—Ἡ πατρις, λέγει, καταστρέφεται, ὁ ἀγὼν ματαιοῦται, ἡ ἐλευθερία ἐκπνέει. Ἀπαιτεῖται βοήθεια σύντομος· πρὸς οἱ ἄνδρες οὗτοι, οἵτινες ἔφαγον πατριδα καὶ ἀνέπνευσαν εὐλόγας καὶ ἦδη ἀργοὶ καὶ λιμώττοντες μᾶς περιστοιχίζουν, νὰ σπενδύσουν ὅπου νέος κίνδυνος τοῦ καλεῖ. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται πόροι καὶ πόροι ἑλλείπουν. Ἄλλ' ἂν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν πατριδα, ἂν εἴμεθα ἄξιοι νὰ ζῶμεν ὡς ἄνδρες ἐλεύθεροι, πόρους εὐρίσκομεν. Ἄς δώσῃ ἕκαστος ὃ, τι ἔχει καὶ ὃ, τι δύναται. Ἰδοὺ ἡ πενιχρὰ εἰσφορά μου. Ἄς μὲ μιμηθῇ ὅστις θέλει!

Ὁ κόσμος ἐφώναζεν ὅτι συμφωνεῖ καὶ ὁ Γεννάδιος ἀδeiaζει κατὰ γῆς τὸ βαλάντιόν του.

Προσθέτει δὲ μετὰ ταῦτα:

—'Αλλ' ὄχι ἡ συνεισφορά αὕτη εἶναι οὐτιδα-
νή. Ὁβολὸν ἄλλον δὲν ἔχω νὰ δώσω, ἀλλ' ἔχω
τὸν ἑαυτὸν μου καὶ τὸν πωλῶ. Τίς θελεῖ διδά-
σκαλον ἐπὶ τέσσαρα ἔτη, διὰ τὰ παῖδιά του; Ἄς
καταβάλῃ ἐνταῦθα τὸ τίμημα.

Καὶ τὰ λόγια αὐτὰ ὑπῆρξαν τὸ σύνθημα γενι-
κῶν εἰσφορῶν. Ἡ ἐθνικὴ μουσα ἀπεθανότισε τὴν
ἐγγενῆ τοῦ χειρονομίαν:

Ὁ Γεννάδιος στ' Ἀνάπλι,
 μὲ ἐνθουσιασμό πολὺ
 γιὰ τὴν ἀμπύπτωξη Ἑλλάδα
 εἰς τὰ πλήθη ὁμιλεῖ
 καὶ ἀδειάζει τὸ πουργί του
 γιὰ τὴ δύστηνη φυλὴ.

“Ολοι τὸν μιμοῦνται τότε
 χρῆμα γίνεται πολὺ,
 ντύνονται οἱ γυμνωμένοι,
 τρέφονται οἱ νησιτικοί!

Παρ' ὅλων ἀνεγνωρίσθη τότε τὸ σωτήριον
κατόρθωμά του.

Ἡ παγίωσις δὲ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαοτησίας
ἔφερε τὸν Γεννάδιον εἰς ἄλλους εὐγενεῖς ὑπὲρ
τῆς πατρίδος ἀγῶνας.

Ἄυτὸς ὠργάνωσε ἐπὶ Καποδιστρίου καὶ τὸ Ὁρφανοτροφεῖον τῆς Αἰγίνης καὶ τὸ κεντρικὸν σχολεῖον, τὸ ὁποῖον τῷ 1845 μεταφέρθηκε πλέον ἐν Ἀθήναις ὡς πρῶτον Γυμνάσιον τῶν Ἀθηνίων.

Ἡ πατρις ἔδωκε πρὸς αὐτὸν μετὰ ταῦτα καὶ τὸν τίτλον τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλ' ἀσυγκρίτως ἀνώτερος εἶναι ὁ τίτλος τοῦ Διδασκάλου τοῦ Γένους, τὸν ὁποῖον τοῦ ἀπένεμεν ἡ ἱστορία.

ἐμπόριον, αἵτινες καλοῦσιν εἰς τὸ πηδάλιον νε-
ους τύπους ἀρχιναυγλήρων καὶ «καπετανεων»
τοῦ ἐμπορίου. Θὰ εὕρετε ὅτι ἡ τεγνοτροπία τῶν
διαφόρων ἀξιωματούχων ριζικῶς ἔλλαξε. Πρα-
γματι, θὰ ἠμπορούσατε νὰ ἀναλύσητε τὴν σταδιο-

συντημεῖτο πλουσιόπορος. Ἡ δύναμις τῆς
προσωπικῆς ἐπιβολῆς καθίστα ἱκανοὺς τοὺς ρη-
ξικελεῖθες ἐκείνους ἄνδρας νὰ κατορθώσουν με-
γάλα βιομηχανικά ἔργα ἐκ μικρῶν ἀρχῶν.

Ἄλλ' ἀφ' οὗτου ἡ Ἀμερικὴ ἔφθασεν εἰς ἓν

φάσμα χρηματοποικῶν ἢ βιομηχανικῶν εταιρειῶν.

Ὁχι μόνον τὸ ἐμπόριον συνδιηλλάγη μετὰ τῆς
μορφώσεως, ἀλλὰ μορφωμένοι ἄνδρες καὶ γυ-
ναῖκες, οἵτινες ἐπὶ γενεὰς γενεῶν περιοφρονουν
τὸ ἐμπόριον, συνδιηλλάγησαν ἐν τέλει μετ' αὐτοῦ.

Πυροσβεστικὴ ἀτ-
μάκατος, μία ἀπὸ
τὰς πολλὰς, τὰς ὁ-
ποίας τὸ Πυροσβε-
στικὸν Διαμέρισμα
Νέας Ὑόρκης θ'
ἀρχίσει νὰ μεταχει-
ρίζεται πρὸς κα-
ταστολὴν πυροκαϊῶν
εἰς τὸν λιμένα τῆς
Νέας Ὑόρκης.

